

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра обліку і аудиту

СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
галузь знань - 0305 «Економіка та підприємництво»
напрямок підготовки - 6.030509 «Облік і аудит»

Луцьк – 2016

Програма навчальної дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» для студентів за галуззю знань 0305 «Економіка та підприємництво», напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання.

«4» вересня 2016 р. – 10 с.

Розробники:

доцент кафедри обліку і аудиту, к.е.н.

Сафарова А. Т.

Рецензент:

доцент кафедри обліку і аудиту, к.е.н.

Шматковська Т. О.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри обліку і аудиту

протокол № 2 від 8 вересня 2016 р.

Завідувач кафедри

Галчевич О. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та управління

протокол № 2 від 5 10 2016 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

Бегун С. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 19 10 2016 р.

© Сафарова А. Т., 2016

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.030509 «Облік і аудит».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси, пов'язані з організацією та проведенням судово-бухгалтерських досліджень основних фінансово-господарських операцій у різних галузях економіки.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Судово-бухгалтерська експертиза» тісно пов'язана з дисциплінами «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Економічний аналіз», «Фінансовий аналіз», «Аудит», «Господарське право».

«Судово-бухгалтерська експертиза» як навчальна дисципліна є комплексною економіко-правовою дисципліною, де в результаті інтеграції і диференціації вже набутих економічних та правових знань формується нове коло знань.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів:**

Змістовий модуль 1. Основи судово-бухгалтерської експертизи

Змістовий модуль 2. Організація судово-бухгалтерської експертизи.

Змістовий модуль 3. Методика судово-бухгалтерської експертизи.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою викладання дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» є набуття студентами системних теоретичних знань з цієї дисципліни, формування у майбутніх фахівців практичних навичок застосування прийомів і процедур судово-бухгалтерської експертизи та складання висновків з метою використання їх в практичній діяльності.

1.2 Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є:

- вивчення нормативної бази щодо регулювання судово-бухгалтерської експертизи;
- засвоєння суті судово-бухгалтерської експертизи і судово-експертної діяльності, прикладного змісту основних понять і категорій;
- оволодіння студентами технікою і методикою здійснення прийомів і процедур судово-бухгалтерської експертизи;
- здобуття достатніх умінь та навичок проведення судово-бухгалтерської експертизи.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність судово-бухгалтерської експертизи, її завдання і зв'язок із практикою бухгалтерського обліку;
- процес організації судово-бухгалтерської експертизи та його стадії;
- порядок проведення судово-бухгалтерської експертизи;
- методику дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій.

вміти:

- організовувати проведення судово-бухгалтерської експертизи;
- опрацьовувати і використовувати інформацію бухгалтерського обліку у процесі проведення судово-бухгалтерської експертизи;
- володіти методичними прийомами судово-бухгалтерської експертизи;
- кваліфіковано складати висновки експерта-бухгалтера.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 144 години (120 годин) / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи судово-бухгалтерської експертизи

Тема 1. Економічний контроль у правоохоронній діяльності України

Поняття економічного контролю, його сутність, об'єктивність та основні принципи. Роль правоохоронних органів під час здійснення економічного контролю. Система доказів у правоохоронній діяльності. Відмінні риси судово-бухгалтерської експертизи від ревізії та аудиту.

Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання

Поняття про судові експертизи та їх зв'язок із правоохоронною діяльністю. Види судових експертиз. Завдання судово-бухгалтерської експертизи та її зміст. Історичні аспекти розвитку судово-бухгалтерської експертизи.

Тема 3. Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи

Предмет судово-бухгалтерської експертизи. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи та їх характеристика. Метод судово-бухгалтерської експертизи. Методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.

Змістовий модуль 2. Організація судово-бухгалтерської експертизи

Тема 4. Організація судово-бухгалтерської експертизи

Загальна організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні. Суб'єкти та об'єкти судово-бухгалтерської експертизи. Координаційна рада з проблем судової експертизи. Фінансування судово-експертної діяльності. Оплата судових експертиз.

Тема 5. Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи

Порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи. Гарантії незалежності судового експерта.

Права, обов'язки та відповідальність судового експерта. Обов'язки керівника експертної установи. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження судово-бухгалтерської експертизи.

Змістовий модуль 3. Методика судово-бухгалтерської експертизи

Тема 6. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій

Експертне дослідження операцій з грошовими коштами у касі та на рахунках у банку. Завдання, об'єкти та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи грошових коштів у касі та на рахунках у банку. Інформаційно-методичне забезпечення експертного дослідження операцій з коштами. Методика експертного дослідження стану та операцій із грошовими коштами у касі. Експертне дослідження операцій за підзвітними сумами. Методика експертного дослідження операцій на рахунках у банку.

Тема 7. Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи

Висновок експерта-бухгалтера, його структура та зміст. Методика складання висновку експерта-бухгалтера. Зміст вступної, досліджувальної та підсумкової частин висновку експерта-бухгалтера. Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

У навчальному процесі застосовуються наступні методи та засоби діагностики успішності навчання:

- поточне опитування;
- розв'язування тестових завдань;
- написання самостійних робіт;
- розв'язування задач та заповнення первинних документів;
- виконання наскрізної обліково-аналітичної задачі;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовому модулю;
- виконання ІНДЗ.

5. Список джерел

1. Аудит / [Давидов Г.М., Давидов І.Г., Давидов Ю.Г. та ін.]; за ред. Г.М. Давидова, М.В. Кужельного. – [2-ге вид.]. К.: Знання, 2009. – 495 с.
2. Баланс. Спецвипуск. – 2009. – № 4-5. – С. 7-90.
3. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. / [за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця]. – Житомир: ПП «РУТА», 2009. – 912 с.
4. Волкова І.А. Судово-бухгалтерська експертиза: навч. посіб. / І.А. Волкова. – Київ: Центр учбової літератури, 2009. – 81 с.
5. Глібко В. М., Бущан О. П. Судова бухгалтерія: підруч. / В. М. Глібко, О. П. Бущан. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 224 с.
6. Дарманська Г. О. Облік розрахунків з оплати праці: навч. посіб. / Г. О. Дарманська, Т. В. Рижа. – К.: КНТ, 2009. – 336 с.
7. Про затвердження інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ: Наказ

Головного управління Державного казначейства України, Міністерства фінансів України від 30 жовт. 1998 р. № 90 // Офіційний Вісник України. – 1998. – № 46. – Ст. 1711.

8. Про інструкцію по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків: Наказ Міністерства фінансів України від 11 серп. 1994 р. № 69. – Режим доступу: [Http : // zakon1.rada. gov. ua/](http://zakon1.rada.gov.ua/)

9. Про затвердження Порядку проведення інспектування державною контрольно-ревізійною службою: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 квіт. 2006 р. № 550 // Офіційний Вісник України. – 2006. – № 16. – Ст. 1206.

10. Камлик М. І. Судова бухгалтерія: підруч. / М. І. Камлик. – К., 2001. – 376 с.

11. Камлик М. І. Судова бухгалтерія: підруч. / М. І. Камлик. – К., 2007. – 552 с.

12. Кримінально-процесуальний кодекс України: за станом на 1 груд. 2005 р. // Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).

13. Кужельний М. В. Теорія бухгалтерського обліку: підруч. / М. В. Кужельний, В. Г. Лінник. – К.: КНЕУ, 2001. – 334 с.

14. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку / [переклад з англ. за ред. С. Ф. Голова]. – К.: Федер. проф. бухг. і аудит. України, 1998. – 736 с.

15. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: Навч. посібник. / Г.Г. Мумінова-Савіна. – К.: КНЕУ, 2003. – 202 с.

16. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні: Закони, положення, інструкції: 36 нормативно-правових актів / [упоряд. Д. О. Горлов, І. В. Шпак]. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 232 с.

17. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квіт. 1993 р. № 3125-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 23. – Ст. 243.

18. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV // Відомості Верховної Ради України. –

1999. – № 40. – Ст. 365.

19. Про державну контрольно-ревізійну служби в Україні: Закон України від 26 січ. 1993 р. № 2939-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 110.

20. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 трав. 2003 р. № 852-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 276.

21. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 275.

22. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті України: Постанова Правління Національного банку України від 15 груд. 2004 р. № 637 // Офіційний Вісник України. – 2005. – № 3. – Ст. 155.

23. Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 січ. 1996 р. № 116 // Урядовий кур'єр. – 1996. – № 20-21.

24. Про судову експертизу: Закон України від 25 лют. 1994 р. № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.

25. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / В.В.Сопко. – [3-є вид., перероб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.

26. Судові експертизи в Україні: зб. наук. актів / [шеф-редактор Ковальський В.С.]. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 416 с.

27. Судово-експертна діяльність: довідник для суддів / [редактор Корж А. В.]. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 908 с.

28. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник / Н. М. Ткаченко. – [3-є вид., доповн. и перероб.]. – К.: Алерта, 2008. – 926 с.

29. Фінансовий облік. Навч. посібник. / За ред. В.К.Орлової, М.С. Орлів, С.В. Хоми. – [2-ге вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 510 с.
30. Цивільно-процесуальний кодекс України від 18 бер. 2004 р. № 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 42. – Ст. 492.
31. Шарманська В. М. Судова бухгалтерія: навч. посіб. / В. М. Шарманська, С. О Шарманська, І. В.Головко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 454 с.